

Tomáš Špidlík, Z POKLADNICE OTCŮ
Život, má první láska

Už neříkej: „je to osud“

Jan Zlatoústý

Řídíme se svobodnou vůlí a nepodléháme, jak se domnívají někteří předem stanovenému osudu.

Proto Bůh slíbil království a pohrozil trestem. Takto by to nezařídil pro ty, které poutá sudba. Pokud by nad námi vládla pouta osudu, neustanovil by zákony a nepředal by nám morální naučení.

Jsme však svobodní, jsme pány našeho vlastního rozhodování. Špatnými se stáváme leností a dobrými pílí. Proto Bůh připravil tyto léky totiž strach z trestu a naději na království, aby nás jimi učil lásce k moudrosti.

Naše záležitosti neřídí ani osud, ani náhoda, ani náš rod, ani běh hvězd. To je jasné nejenom z toho, co bylo již řečeno, nýbrž také z toho, co my sami děláme.

Pokud uznáme, že všechno se děje mimo nás a nikoliv ze svobodné vůle lidí, proč dáváš bičovat sluhu, který něco ukradl? Proč ženeš před soud ženu, která se dopustila cizoložství? Proč se stydíš, když pácháš nemravnosti? Proč nepřijímáš klevety s klidnou myslí?

Když tě někdo nazve cizoložníkem, smilníkem, ožralou anebo ještě nějak jinak, řveš, že tě uráží. Pokud nehřešíš ze své vlastní vůle, tak nic z toho, co se stane, nezavdává důvod k výtce a nic z toho, co se řekne, není důvodem pro urážku.

Viníkům neodpouštíš. Sám se stydíš, když konáš něco špatného. Snažíš se to také skrýt a ty, kteří ti to vyčítají, považuješ za nestydaté. Tím vším potvrzuješ, že naše životy nejsou svázané osudem, ale vyznačují se svobodou volby.

*Jan Zlatoústý (+ 407)
cařihradský patriarcha;
vynikající pastýř duší.*